

[J. P. Nielsen.]

Haandværkere og Købmænd har til gode — det er jo ofte, at Gældsstiftelsen ligger flere Aar tilbage, det er ikke altid, den stammer fra den nærmest foregaaende Tid —, maatte det være billigt, at f. Eks. de Fordringer, som haves af de store Korn- og Foderstofhandlere, der har taget langt de største Tab, eller af Banker og Pengeinstitutioner, der har accepteret Vekslerne, ogsaa blev privilegeret, men dermed var naturligvis alt, hvad der hedder Akkord og Akkordbehandling, ganske umuligt.

Hos os er det først og fremmest de store Foderstofhandlere, der er Tale om. De er saa godt som alle sammen gaaet fallit, fordi de har været for langt ude, og i anden Række er det vore Banker og Pengeinstitutioner, som har maattet tage de kolossale Tab, der flyder af de mange Akkorder, vi har gennemført dernede, altsaa foreløbig Akkorder til et Laanebeløb af 2 175 700 Kr.

Jeg henstiller til dette høje Ting, at man søger at gennemføre Lovforslaget saa hurtigt som muligt, for at vi kan fortsætte Arbejdet dernede, og jeg henstiller til den højterede Landbrugsminister, hvis der endnu af de 2 Mill. Kr. skulde være en lille Rest tilbage, at det udbetales til Sønderjylland, saa vi ikke behøver at standse Arbejdet.

Landbrugsministeren (Bording): Jeg er i det sjældne Tilfælde at kunne takke alle fire Ordførere for deres Udtalelser angaaende Lovforslaget. Det er maaske saaledes, at det er den fredelige Stemning, som et eventuelt Valg kan fremkalde, der har gjort sin Virkning, saaledes at man paa dette Omraade kan mødes i Enighed. Men jeg maa jo tilføje, at hvis man skal ind paa Forhandlinger om at opfylde de specielle Ønsker, der er fremsat fra 3—4 Medlemmer af Partiet Venstre, vil det, hvis vi skal have Valg i en nær Fremtid, i alt Fald være umuligt at imødekomme den sidste ærede Talers Ønske om at faa Lovforslaget gennemført saa betids, at Arbejdet med Akkorder i Sønderjylland ikke standses.

Det ærede Medlem Hr. Kyed gav i Princippet og i Enkeltheder Tilslutning til Lovforslaget, men fremførte alligevel i den meget lange Tale, han holdt, en hel Række Betænkeligheder og omtalte en hel Række Spørgsmaal, som man egentlig ikke kan sige havde direkte Tilknytning til Forslaget.

Det ærede Medlem sagde bl. a., at dette Forslag ingenlunde gik ud paa at lette Rentebyrden for Landbrugerne. Det maa

jeg protestere imod, det gør det i høj Grad. Det er virkelig en Rentelettelse, der betyder noget, at alle de Landmænd, som har en Gæld, der overstiger Ejendomsværdierne — og det er jo ikke faa —, i en Periode af 3 Aar ikke har Forpligtelse til at forrente den Gæld, der ligger ud over Ejendomsværdierne, medmindre Priserne stiger, hvis de har gjort de Forsøg paa Gennemførelse af en frivillig Akkord, som er en Betingelse for, at de kan faa Moratoriet. Gennemførelsen af dette Forslag vil derfor for mange Landmænd betyde, at de, hvis Priserne fortsat bliver paa det lave Niveau, vil faa en betydelig Nedsættelse i deres Rentebetaling.

Derfor er det foreliggende Forslag og det Forslag, vi behandlede i Gaar, fuldt paa Linie. Det Forslag, der blev behandlet i Gaar, gaar ud paa en tilsvarende Nedsættelse for Statshusmænd, som der her er Tale om for andre Landbrugere, for den Gæld, som ligger ud over Ejendommens Værdi. For Husmanden drejer det sig om en Afgiftsbetaling efter Konjunkturerne for hele deres Rentebetaling, for andre Landmænd gælder det tilsvarende for den Gæld, der ligger udenfor Ejendomsværdien for Øjeblikket.

Det ærede Medlem sagde yderligere, at jeg ved Forslagets Forelæggelse havde udtalt, at den Gæld, der skal underkastes dette Moratorium, er den Gæld, for hvilken der ikke er Forrentningsmulighed. Men det ærede Medlem maa jo vide, at jeg bestandig har udtalt, at det er den Gæld, der ingen Dækning er for, og som der heller ingen Forrentningsmulighed er for. Jeg har udtrykkelig nævnt det første, fordi jeg mener, at det bliver et helt andet Spørgsmaal, hvis man vil begynde at gennemføre Foranstaltninger, der omhandler den Gæld, der for Øjeblikket er Dækning for, og jeg vil naturligvis ikke paastaa, at ved at tage den Gæld, der ligger udenfor Ejendommenes Værdi, det vil sige Ejendomsskylden og Besætningsværdierne, har man medtaget hele den Gæld, for hvilken der ikke er Forrentningsmulighed. Det har jeg ikke nogen Sinde sagt, for der er stor Sandsynlighed for, at der er store Beløb indenfor Værdigrænsen, der heller ikke er Forrentningsmulighed for i Øjeblikket.

Men vil man tage det Spørgsmaal op til Drøftelse — det er meget mere vidtrækkende end det foreliggende Spørgsmaal —, skal jeg ikke være uvillig dertil, og jeg forudsiger Muligheden af, at vi ogsaa kan komme ind paa en saadan Drøftelse. Jeg mener, det er et meget vigtigt, stort og vanskeligt Spørgsmaal, men jeg mener ikke, at det er